

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **J. P. ml.,** zastoupeného zmocněncem J. P. st., proti žalovanému: **Magistrát města Kladna,** se sídlem nám. Starosty Pavla 44, Kladno, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasačních stížnostech žalobce proti 1) usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 115, a proti 2) usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2010, č. j. 44 Ca 147/2007 - 138,

takto:

I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ans 3/2010 a pod sp. zn. 6 Ans 4/2010 **se spojují** ke společnému projednání. Věc bude nadále vedena pod sp. zn. 6 Ans 3/2010.

II. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2010, č. j. 44 Ca 147/2007 - 138, **se ruší**; žádost žalobce o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2009 **se odmítá**.

III. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 115, **se zamítá**.

IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se podanou žalobou ze dne 13. 2. 2006 domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu; žádal, aby soud uložil žalovanému bezodkladně provést kolaudaci rodinného domu. Usnesením ad 1) č. j. 44 Ca 147/2007 - 115 ze dne 15. 9. 2009 (sp. zn. Nejvyššího správního soudu 6 Ans 3/2010) krajský soud zastavil řízení o žalobě, neboť stěžovatel i přes výzvu nezaplatil soudní poplatek za žalobní

řízení. Usnesením ad 2) č. j. 44 Ca 147/2007 - 138 ze dne 19. 1. 2010 (sp. zn. Nejvyššího správního soudu 6 Ans 4/2010) krajský soud zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce pro kasační řízení proti usnesení ad 1).

K výroku I.

Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem I., že se obě řízení spojují podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), za použití § 120 s. ř. s. V obou řízeních vedených před Nejvyšším správním soudem se totiž jedná o věci, které spolu úzce souvisí; jedná se o dvě usnesení téhož krajského soudu vydaná v témže soudním řízení vedeném u tamního soudu pod sp. zn. 44 Ca 147/2007. Krajský soud nejprve rozhodl o zastavení žalobního řízení (usnesení ad 1/); toto usnesení stěžovatel napadl kasační stížností ze dne 5. 10. 2009. V kasační stížnosti stěžovatel požádal mimo jiné o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti; o jeho návrhu bylo rozhodnuto usnesením ad 2). I posléze uvedené usnesení stěžovatel napadl kasační stížností (z 1. 2. 2010).

K výroku II.

Z logiky postupu ve věci plyne, že Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat usnesením krajského soudu ad 2) (ze dne 19. 1. 2010, č. j. 44 Ca 147/2007 - 138), neboť rozhodnutí o žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2009 je nezbytnou podmínku pro rozhodnutí o této kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu ad 1) (ze dne 15. 9. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 115).

Jak již bylo zmíněno, stěžovatel v kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2009 požádal o ustanovení zástupce pro řízení o této kasační stížnosti. Krajský soud usnesením ad 2) ze dne 19. 1. 2010, č. j. 44 Ca 147/2007 - 138, zamítl stěžovatelův návrh, neboť stěžovatel nedoložil soudu své majetkové poměry ve lhůtě, kterou mu k tomu stanovil.

Stěžovatel napadl usnesení kasační stížností z 1. 2. 2010; uvádí v ní skutečnosti vztahující se k celému průběhu soudního řízení sp. zn. 44 Ca 147/2007. Dále pak uvádí, že *„odmítání právního zástupce je dokladem Vašeho pochybení, a proto Vás žádám o to, aby jste nebránili ve vymahatelnosti práva, protože bych musel o věci upozornit ministryni spravedlnosti a podat žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost. Z výše uvedeného je prokázáno, že Krajský soud opětovně činí kroky jak se Kasační stížností nezbývat, což potvrzuje, že od 5. 10. 2009 tato stížnost leží na Krajském soudě."* (citováno doslovně).

Podmínkou řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem je obecně zastoupení advokátem (§ 105 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud však již v minulosti vyjádřil názor, že *„v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost, by opětovné trvání jak na podmínce uhrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení, a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení, která se obecně uplatňuje ve vztahu k výkonu celé veřejné správy."* (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, dostupný

na www.nssoud.cz). Právě uvedené samozřejmě neznamená, že by si stěžovatel zástupce nemohl zvolit sám a prokázat soudu zastoupení prostřednictvím plné moci udělené zvolenému zástupci.

Situace, o níž rozhodoval Nejvyšší správní soud ve shora uvedené věci sp. zn. 9 As 43/2007, je obdobná situaci nyní projednávané; usnesením ad 1) krajský soud zastavil řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku za žalobní řízení a usnesením ad 2) krajský soud zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce pro kasační řízení proti usnesení ad 1). Pro řízení o kasační stížnosti z 5. 10. 2009 (v této specifické procesní situaci) není zastoupení advokátem podmínkou řízení; nebylo tedy nezbytné rozhodovat o žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce, resp. žádost odmítnout. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud vycházeje z vyjádření stěžovatele, že zastoupení odmítá, napadené usnesení ad 2) zrušil dle § 46 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 110 odst. 1 s. ř. s.; pro samostatné projednání žádosti o ustanovení zástupce soudem zde nebyly splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení zrušil a žádost stěžovatele z 5. 10. 2009 dle § 46 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

K výroku III.

Krajský soud usnesením ad 1) ze dne 15. 9. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 115, zastavil řízení o žalobě, neboť nebyla splněna podmínka tohoto řízení - zaplacení soudního poplatku za řízení. Krajský soud shledal, že soudní poplatek nebyl ani přes opakovanou výzvu soudu zaplacen, rozhodl tedy podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Stěžovatel v kasační stížnosti z 5. 10. 2009 napadl usnesení ad 1) pro jeho nezákonnost a zmatečnost řízení. Uvádí, že v řízení je postupováno zmatečně, neboť nejprve ve věci rozhodoval Městský soud v Praze a věc byla předána Krajskému soudu v Praze. Ve věci rozhoduje podjatá soudkyně JUDr. Eva Havlová, která celou věc zapříčinila rozsudkem ze dne 16. 6. 1999, č. j. 45 Ca 122/98 - 39. Celou situaci stěžovatel označuje slovy *„Kocourkov a Absurdistán pokračuje dodnes!“* Nezákonnost usnesení krajského soudu stěžovatel shledává v tom, že soud řízení zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s., aniž by to stanovil tento nebo zvláštní zákon; stěžovatel se domnívá, že na osvobození od soudních poplatků má zákonný nárok podle zákona o soudních poplatcích. Dále stěžovatel konstatuje, že soudy rozhodují *„formálně proti lidským právům, proti ústavě ČR, bez nařízení jednání ve věci a nezákonným způsobem bez práva na spravedlivý proces a soudce!“*

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Projednání kasační stížnosti nebrání ani nedostatek zastoupení stěžovatele ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s (viz odůvodnění výroku II.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, jež lze podřadit § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. - nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení, jde tedy o důvod přípustný podle § 104 odst. 4 téhož zákona. Nejvyšší správní soud za této situace usnesení ad 1) krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti:

Stěžovatel zahájil soudní řízení žalobou ze dne 13. 2. 2006. Krajský soud stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku za žalobu usnesením ze dne 31. 12. 2007, č. j. 44 Ca 147/2007 - 61 (ve znění opravného usnesení z 9. 1. 2008, č. j. 44 Ca 147/2007 - 63), a poučil jej o následku nečinnosti a o možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků, což stěžovatel učinil dne 8. 1. 2008. Krajský soud jeho žádost zamítl usnesením ze dne 11. 2. 2008, č. j. 44 Ca 147/2007 - 66, a kasační stížnost ze dne 25. 2. 2008 proti tomuto usnesení zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ans 1/2008 - 80. Po právní moci rozsudku Nejvyššího správního soudu vyzval krajský soud stěžovatele znovu k zaplacení soudního poplatku za žalobní řízení usnesením ze dne 6. 1. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 86, a poučil jej o následcích nezaplacení soudního poplatku. Dne 15. 9. 2009 krajský soud řízení o žalobě zastavil usnesením ad 1) č. j. 44 Ca 147/2007 - 115.

Zastavení soudního řízení je pravidelným následkem skutečností vyjmenovaných v § 47 s. ř. s. Soudní řád správní formuluje důvody pro zastavení řízení v § 47; pod písmeny a) a b) cit. ustanovení jde o zpětvzetí návrhu na zahájení řízení, resp. prohlášení navrhovatele, že byl po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojen. Písmeno c) cit. ust. pak odkazuje na jiné důvody k zastavení řízení, jež musí být formulovány zvláštními zákony nebo samotným s. ř. s. v jiném ustanovení.

Takovým zvláštním zákonem je i zákon o soudních poplatcích (dokonce výslovně odkazovaný v poznámce pod čarou k ust. § 47 písm. c/ s. ř. s.). Ten v § 9 odst. 1 stanoví zvláštní důvod pro zastavení řízení: *„nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, [...] zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.“* V odst. 3 cit. ust. je pak formulována ještě speciální podmínka pro postup podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích: *„Soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.“*

Jak je z rekapitulace průběhu soudního řízení zřejmé, krajský soud nejprve stěžovatele (poplatníka soudního poplatku za návrh na zahájení řízení - žalobu) vyzval k zaplacení poplatku (naposledy usnesením ze dne 6. 1. 2009, č. j. 44 Ca 147/2007 - 86); zároveň jej poučil o následcích nezaplacení soudního poplatku. Po marném uplynutí lhůty k zaplacení poplatku soud řízení dne 15. 9. 2009 napadeným usnesením ad 1) zastavil. Nejvyšší správní soud tedy v rozhodnutí krajského soudu neshledal žádnou nezákonnost ani jinou vadu, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (nevyjímaje vady nejtěžšího charakteru - namítané porušování lidských práv).

Z kasační stížnosti je zřejmé, že se stěžovatel (stále) domnívá, že je od soudního poplatku za vedené řízení osvobozen podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích. Nejvyšší správní soud tento právní názor stěžovatele již několikrát popřel a uvedl, že *„řízení, na něž dopadá stěžovatelem namítané ustanovení, se týká „řízení ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem“, tedy na řízení vedená před civilními soudy [podle*

zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem]. Zatímco žaloba podaná stěžovatelem je projednávána před soudy ve správním soudnictví a týká se nečinnosti státního orgánu a cílem takového řízení je ukončení nečinnosti jako takové, nikoliv náhrada škody nečinností případně vzniklé." Tento názor Nejvyšší správní soud uvedl též v již citovaném rozsudku ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ans 1/2008 - 80; kromě toho zdejší soud obsáhle argumentoval k institutu osvobozování od soudních poplatků obecně a konkrétně k § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích, v jiné věci vedené obecným zmocněncem nynějšího stěžovatele (jeho otcem) - srov. rozsudek ze dne 30. 4. 2009, č. j. 6 As 6/2009 - 116, (dostupný na www.nssoud.cz).

Námitka zmatečnosti řízení je též lichá; stěžovatel žalobu podal k místně nepříslušnému soudu (Městský soud v Praze), který ji usnesením z 11. 5. 2006, č. j. 8 Ca 41/2006 - 15, postoupil Krajskému soudu v Praze; kasační stížnost proti usnesení byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2007, č. j. 6 Ans 10/2006 - 57. Krajský soud v Praze byl tedy příslušný k projednání věci vedené pod sp. zn. 44 Ca 147/2007.

Kasační stížnost ze dne 5. 10. 2009 tedy Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou a jako takovou ji zamítl dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

K výroku IV.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému, tomu však, jak soud zjistil ze spisu, žádné náklady, jež by překračovaly náklady běžné úřední činnosti, v řízení o kasačních stížnostech nevznikly.

Na okraj k poznámkám stěžovatele v průběhu kasačního řízení

Pokud jde o námitky, jimiž stěžovatel napadá soudkyni Krajského soudu v Praze JUDr. Evu Havlovou pro údajnou podjatost, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než odkázat na usnesení zdejšího soudu ze dne 25. 2. 2009, č. j. Nao 7/2009 - 99. V cit. usnesení zdejší soud rozhodl (k obdobně formulovaným námitkám stěžovatele), že JUDr. Eva Havlová není vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 147/2007; usnesení nabylo právní moci dne 20. 3. 2009.

Stěžovatel v přípise ze dne 18. 3. 2010 (v reakci na přípisy Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 6 Ans 3/2010 - 149, a z téhož dne č. j. 6 Ans 4/2010 - 150 - Informace o probíhajícím řízení) uvedl, že nechápe, proč je Nejvyšším správním soudem obesílán otec stěžovatele, když kasační stížnost podal J. P. mladší. Předjímá, že *„se opětovně připravuje, že kasační stížnost byla podána neoprávněnou osobou."*

Nejvyšší správní soud v řízení jednal s obecným zmocněncem stěžovatele J. P. starším, jak je ostatně uveden i v záhlaví tohoto rozsudku a byl označen i ve zmiňovaných informacích o probíhajícím řízení. To, že soud jedná v řízení se zástupcem účastníka (zde

obecným zmocněncem) je samou podstatou zastoupení (zastoupený zmocňuje zástupce, aby *za něj* v řízení jednal); má-li účastník v řízení zástupce, soud doručuje jemu (§ 42 odst. 2 s. ř. s.). V projednávané věci byla žaloba podána stěžovatelem - J. P. mladším, který však k zastupování v řízení zmocnil svého otce - J. P. staršího; viz plná moc ze dne 15. 3. 2006, založená na č.l. 12 soudního spisu. S obecným zmocněncem stěžovatele jednaly soudy (krajský i Nejvyšší správní soud) v průběhu celého řízení, srov. záhlaví rozhodnutí soudů např. na č. l. 53, 57, 61, 63, 66, 70, 80, 86, 99, 112, 115, 135, 138. Stěžovatel v průběhu celého řízení neprojevil vůli nebýt obecným zmocněncem (svým otcem) dále zastupován; Nejvyšší správní soud proto považoval plnou moc za udělenou též pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení ad 1) přihlížeje k právnímu názoru vyslovenému rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117.

Konečně lze dodat, že zmiňovaný přípis stěžovatele je podepsán „J. P. ml.“, avšak podpis je podobný spíše podpisu otce stěžovatele, tak jak jej uváděl na soudních doručenkách adresovaných jemu (s poznámkou „osobně“). Ostatně stěžovatelova obava, že jeho kasační stížnost bude odmítnuta, byla lichá; Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost (srov. výrok III. tohoto rozsudku a odůvodnění k němu) meritorně projednal.

Konečně stěžovatel přiložil rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2010, č. j. 007654/2010/KUSK, jímž byla stěžovateli povolena změna stavby předmětného rodinného domu před jeho dokončením. Ve zmíněném rozhodnutí spatřuje stěžovatel důkaz *„úmyslné a zločinecké akce“* žalovaného a uvádí, že činí též návrh na obnovu řízení. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že změna správního rozhodnutí žalovaného nemá na jeho rozhodování o nyní projednávaných kasačních stížnostech vliv; předmětem nyní vedeného řízení bylo posouzení zákonnosti dvou usnesení (ad 1/ a ad 2/) krajského soudu, nikoliv nečinnost žalovaného.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu